

Dato: 23. oktober 2020

Teknik- og Økonomiforvaltning

Frederik IX's Plads 1
9640 Farsø

Sagsnr.:
06.00.00-P24-6-19

Per Frank Madsen
Telefon: 99 66 71 11
Mobil: 21 64 48 67
Mail: pfma@vesthimmerland.dk

Afgørelse efter vandløbsloven og dispensation efter Naturbeskyttelsesloven til regulering af det offentlige vandløb Lerkenfeld Å i forbindelse med revision af vandløbsregulativet.

Forslag til regulering for Lerkenfeld Å har været i offentlig høring i perioden 14. marts og til 11. april 2019 i forbindelse med revision af vandløbsregulativet.

Der indkom generelle indsigelser fra Danmarks Naturfredningsforening, Lerkenfeld Ålaug og Sportsfiskerforeningen Pirken og en specifik indsigelse fra Lerkenfeld Ålaug og Sportsfiskerforeningen Pirken til regulativet for Lerkenfeld Å.

Indsigelserne er behandlet og de generelle indsigelser har givet anledning til enkelte rettelser/tilføjelser i det endelige regulativ.

Indsigelsen specifik fra Lerkenfeld Ålaug og Sportsfiskerforeningen Pirken har givet anledning til ændringer i regulativet for Lerkenfeld Å.

På den baggrund vedtog Teknik- og Miljøudvalget den 1. april 2019 vandløbsregulativ for det offentlige vandløb Lerkenfeld Å. Beliggenheden af vandløbene fremgår af Bilag 2.

Vesthimmerlands Kommune skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af reguleringen ved Lerkenfeld Å

Vesthimmerlands Kommune ansøger om tilladelse efter vandløbsloven og dispensation efter Naturbeskyttelsesloven til regulering ved Lerkenfeld Å.

Vesthimmerlands Kommune har tidligere ansøgt om regulering af Lerkenfeld Å i forbindelse med en revision af regulativ for vandløbet.

Reguleringen omfattede den øverste strækning af Lerkenfeld Å fra st. 0 – 2611 m. Siden det tidligere regulativs vedtagelse i 1980 har Lerkenfeld Å på denne strækning naturligt ændret sit profil i forhold til de dimensioner, der blev vedtaget i 1980. Den udførte grødeskæringspraksis i de seneste 10 år, hvor der er skåret i en smal strømrønde, har bevirket at vandløbets profil har ændret sig over tid. For strækningen

har en ændret grødeskæringspraksis betydet en indsnævring af profilet, men samtidig er vandløbet blevet tilsvarende dybere. For at tilpasse regulativets dimensioner til de faktiske forhold foreslog Vesthimmerlands Kommune tidligere at foretage en mindre indsnævring af de fastlagte bundbredder på denne øvre strækning.

I det tidligere regulativ var skråningsanlægget fra St. 2503 - 11.100 m fastlagt til 1,0. Vesthimmerlands Kommune har tidligere ansøgt om tilladelse til ændringer af skikkelsen, således at anlægget blev foreslået ændret fra 1,0 til 1,5.

I høringsperioden indkom indsigelser fra Lerkenfeld Ålaug til ovennævnte ændring af skikkelsen.

Vesthimmerlands Kommune har besluttet at imødekomme indsigelsen, hvilket betyder at Lerkenfeld Å bibeholder skikkelsen fra regulativet fra 1980 på hele strækningen af Lerkenfeld Å.

I det tidligere regulativ fremgår at sejlads kan foregå på Lerkenfeld Å på strækningen fra st. 11.013 m ved Rødebro og til udløb af Lerkenfeld Å i Limfjorden.

Vesthimmerlands Kommune har besluttet at imødekomme ønsket fra Sportsfiskerforeningen Pirken om at starte sejlads ved Kirkespangen ved Storholmen ved ca. st. 13.402 m. I den forbindelse skal der etableres en ophavningsplads ved Kirkespangen ved Storholmen.

Kommunens bemærkninger

De berørte vandløb fremgår af bilag 2. Lerkenfeld Å er et § 3 beskyttet vandløb i henhold til naturbeskyttelsesloven og vandløbet har et fastlagt miljømål god økologisk tilstand i de vedtagne vandområdeplaner 2015-2021.

Lerkenfeld Å og de nærmeste omgivelser ligger i et område primært med afgrænsnings – og naturarealer. Langs med stort set hele Lerkenfeld Å ligger § 3 beskyttede arealer.

Beskrivelse af betydning for afvandingsforholdene

Til vurdering af vandføringsevnen for den opmålte skikkelse, det tidligere regulativs skikkelse samt regulativforslagets skikkelse er der foretaget vandspejlsberegninger i to afstrømningsmæssige situationer:

- Vintermiddel (l/s km²)
- Vinter median maksimum (l/s km²)

Vandspejlsberegningerne fremgår af Bilag 4, 5 og 6 og vurderes i det følgende:

Af Bilag 4 fremgår vandspejlsberegninger for den opmålte skikkelse i forhold til regulativets skikkelse. Vandspejlsberegningerne viser, at på den nedre del af Lerkenfeld Å fra St. 13.500 m til udløb er vandføringsevnen for den opmålte strækning og regulativforslag stort set identisk. På strækningen fra St. 0 – 13.500 m er vandføringsevnen for den opmålte strækning og regulativet generelt sammenfaldende,

dog er der på enkelte strækninger en bedre vandføringsevne på den opmålte strækning. Den primære årsag er, at den opmålte bund ligger cirka 0,5 m under regulativmæssig bund.

Vandspejlsberegningerne viser, at der i Lerkenfeld Å på de nedre strækninger er risiko for oversvømmelse ved store afstrømninger. I forbindelse med alle vandspejlsberegninger er der forudsat et start-vandspejl i kote 0. Vandspejlsberegningerne tager derfor ikke højde for en højvandssituation i Limfjorden.

Lerkenfeld Å kan være stuvningspåvirket på de nederste cirka 9 km af vandløbet. Det betyder, at vandstanden i Limfjorden er bestemmende for vandføringsevnen/vandstanden på de nederste cirka 9 km af vandløbet. Her giver det ingen eller kun begrænset effekt at foretage en oprensning. Oversvømmelsesrisikoen stiger ved høj vandstand i Limfjorden kombineret med en stor afstrømning. Dette scenarie ligger ikke indenfor rammerne af regulativrevisionen og indgår således ikke i beregningerne. Det skal understreges, at dette regulativ ikke medfører sikring mod oversvømmelser.

Af Bilag 5 fremgår det beregnede vandspejl for det tidligere regulativ 1980/2001 versus gældende regulativ. Regulativdimensionerne er ændret i forhold til det tidligere regulativ, se afsnit 7.2. Vandspejlsberegningerne viser, at vandføringsevnen for det tidligere regulativ og gældende regulativ generelt stort set er på samme niveau. Dog er der afvigelser i forbindelse med fjernelse af opstemningen ved Lerkenfeld Dambrug, hvor regulativet tager højde for gennemførsel af restaureringsprojektet. Ligeledes er der gennem tiden gennemført mindre restaureringsprojekter ved fjernelser af små styrt i vandløbet, hvor regulativet tager udgangspunkt i de faktiske forhold, dog uden at ændre afvandingsforholdene væsentligt.

Lerkenfeld Å grødeskæres efter princippet strømrødeskæring og selektiv grødeskæring med henblik på at vedligeholde og forbedre vandløbets biologiske miljø. Vesthimmerlands Kommune ønsker med grødeskæringen blandt andet at efterlade mere grøde end tidligere, primært efter sidste grødeskæring, for at kunne sikre, at miljømålet i vandområdeplanen kan nås.

Grødeskæringsmetode, grødeskæringsbredde og hyppigheden af grødeskæringen ændres som omtalt i afsnit 7.3.

Arealerne omkring Lerkenfeld Å bruges primært til afgræsning og høslæt. I den forbindelse har vandløbsmyndigheden vurderet, at der kan opnås mål opfyldelse ved at efterlade mere grøde i vandløbet samt ved at reducere grødeskæringen på den øvre del af vandløbet.

Vandløbsmyndigheden har dog mulighed for at foretage en ekstra grødeskæring ved kraftig grødevækst i vandløbet.

Vandløbsloven

Vesthimmerlands Kommunes begrundelse for at imødekomme Lerkenfeld Ålaug begrundes med, at vi vurderer, at ved at bibeholde skikkelsen fra regulativet fra 1980, at

det ikke får negativ indvirkning på vandmiljøet og at vandspejlsberegninger viser de afvandingsmæssige forhold er stort set identiske ved de faktiske forhold sammenlignet med dimensionerne i regulativet fra 1980.

Det er vurderet, at ved at bevare skikkelsen fra regulativet fra 1980 og ved at starte sejladsskiltningen ved Kirkespangen ved Storholmen ved ca. st. 13.400 m., at det ikke vil være til hinder for vandløbets målopfyldelse om god økologisk tilstand i henhold til vandområdeplanen 2015-2021

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Lerkenfeld Å er fra St. 10.050 til udløbet i Limfjorden beliggende indenfor et Natura 2000-område. Natura 2000-område er Habitatområde nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal. Endvidere er Lerkenfeld Å fra St. 21.480 til udløbet i Limfjorden beliggende i Natura 2000-fuglebeskyttelsesområde nr. 14 Lovns Bredning.

Af relevante udpegede arter og naturtyper kan nævnes grøn kølleguldsmed, odder, bæklampret, kildevældsvindelsnegl, stor vandsalamander, nitrofile bræmmer, vandløb med vandplanter, rigkær, hængesæk, skovbevoksede tørvemoser og kildevæld. Det vurderes, at der ikke sker en påvirkning af bevaringsstatus for udpegningsgrundlag i Natura 2000-område nr. 30 og/eller Natura 2000-netværket som helhed grundet afstand og aktivitetens karakter.

Naturbeskyttelsesloven

Lerkenfeld Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 på de åbne forløb. Langs med stort set hele strækningen af Lerkenfeld Å ligger § 3 beskyttede arealer. Det fremgår af lovens § 3, at tilstanden i de beskyttede områder ikke må ændres.

Det er vurderet, at de regulativ fastsatte dimensioner ikke giver anledning til ændring af tilstanden i § 3 arealerne, da det tidligere regulativs vandføringsevne og derved afvandingsforholdene på § 3 arealerne er uændret.

Bilag IV

Der er forekomst af odder, grøn kølleguldsmed, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø omfattet af habitatdirektivets bilag IV i området. Det er desuden udbredelsesområde for strandtudse. Projektet vurderes ikke at påvirke disse bilag IV-arters eller andre bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

Forholdet til museumsloven

Hvis der findes spor af fortidsminder under jordarbejde, skal arbejdet standses. Fundet skal straks anmeldes til Vesthimmerlands Museum, tlf.: 98 62 35 77, e-mail: byggesager@vmus.dk (jf. museumslovens § 27, stk. 2). Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til samme museum.

Tilladelse efter anden lovgivning

Der er samtidig truffet særskilt afgørelse vedrørende VVM.

Lovgrundlag

Alle former for ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Godkendelsen er givet i medfør af;

- a. § 17, kapitlerne 6 og 7 i Lov om vandløb**
- b. Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.**
- c. Naturbeskyttelseslovens § 65 jf. § 3**
- d. Fiskerilovens § 81**
- e. Habitatbekendtgørelsen**

Afgørelsen vurderes at være i overensstemmelse med vandløbslovens- og naturbeskyttelseslovens formål, vandområdeplanen samt kommuneplanens retningslinjer og regulativet for Lerkenfeld Å.

Afgørelse

Vandløbsloven

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til bibeholde skikkelsen fra regulativet fra 1980 og starte sejlads ved Kirkespangen ved Storholmen ved ca. st. 13.402 m i forbindelse med revision af vandløbsregulativet efter reglerne i vandløbsloven¹.

Det er muligt at klage over afgørelsen indtil 4 uger efter offentliggørelsen.

Tilladelsen bortfalder automatisk, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er slut. Se vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Naturbeskyttelsesloven

Vesthimmerlands Kommune har tidligere meddelt at tilstandsændringen kræver en dispensation efter Naturbeskyttelsesloven.

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed dispensation til at bibeholde skikkelsen fra regulativet fra 1980 og starte sejlads ved Kirkespangen ved Storholmen ved ca. st. 13.400 m.

Dispensationen er begrundet i at de regulativ fastsatte dimensioner og ændring af startstedet for sejlads ikke giver anledning til ændring af tilstanden i § 3 arealerne, da det tidligere regulativs vandføringsevne og derved afvandingsforholdene på § 3 arealerne er uændret.

¹ § 17 i Lov om vandløb (LBK nr. 127 af 26/01 2017 med senere ændringer).

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Det er vurderet, at ved at bevare skikkelsen fra regulativet fra 1980, at det ikke vil påvirke flora og fauna i de § 3 beskyttede arealer langs med Lerkenfeld Å
2. Det er vurderet, at ved at bevare skikkelsen fra regulativet fra 1980, at det ikke vil være til hinder for vandløbets målopfyldelse om god økologisk tilstand i henhold til vandområdeplanen 2015-2021
3. Det er vurderet at, ved at bevare skikkelsen fra 1980, at det ikke vil medføre forstyrrelser i form af gravearbejde, da vandføringsevnen er stort set identiske ved de faktiske forhold sammenlignet med dimensionerne i regulativet fra 1980.
4. Vandløbet skal mindst have en vandføring for et grødefrit vandløb svarende til dimensionerne beskrevet i gældende regulativ for Lerkenfeld Å.
5. Vandløbets dimensioner skal svare til det, der er angivet i det kommende reviderede regulativ for Lerkenfeld Å.
6. Den fremtidige vedligeholdelse af Lerkenfeld Å påhviler Vesthimmerlands Kommune.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside:
<http://www.vesthimmerland.dk/vandloebafgoerelser>.

Med venlig hilsen

Sagsbehandler
Per Frank Madsen
Vandløbsmedarbejder

Bilag:

1. **Klagevejledning**
2. **Oversigtskort og kort over Lerkenfeld Å viser beliggenhed**
3. **Oversigtskort over Lerkenfeld Å viser beskyttede naturtyper**

Kopi til:

- Berørte lodsejere
- Vesthimmerlands Museum: byggesager@vmus.dk
- Danmarks Naturfredningsforening: dnvesthimmerland-sager@dn.dk; vesthimmerland@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk; himmerland@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening: mail@dkfisk.dk
- Friluftsrådet Himmerland – Aalborg: himmerland-aalborg@friluftsradet.dk; kraghchr@post3.tele.dk
- Dansk Entomologisk Forening: def@entoweb.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk; vesthimmerland@dof.dk
- Fiskeriinspektorat Vest: frederikshavn@naturerhverv.dk
- Miljøstyrelsen: mst@mst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund: teamstr@gmail.com
- Ålaug Vesthimmerland: hok@agrinord.dk; sivigaard@yahoo.dk
Lerkenfeld Ålaug: hansdollerup@hotmail.com
- Kystdirektoratet: kdi@kyst.dk
- Aalestrup Lystfiskerforening: skgodsk@gmail.com
- Sportsfiskerforeningen Pirken: schiby01@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening: dbf.oestjylland@gmail.com

Bilag 1

Klagevejledning

Vandløbslov

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Ansøger, ejer, enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i afgørelsen, offentlige myndigheder, samt en række foreninger og organisationer kan klage over kommunens afgørelse.

Naturbeskyttelseslov

Der kan klages over kommunens afgørelse indtil 4 uger fra offentliggørelsen. Ansøger, ejer, offentlige myndigheder samt en række foreninger og organisationer kan klage over kommunens afgørelse.

Hvis du ønsker at klage

Du skal klage skriftligt på klageportalen via borger.dk eller virk.dk.

Der er direkte link via Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside: nmkn.dk.

Det kan være belagt med gebyr at klage. Reglerne fremgår af samme hjemmeside.

Hvis du er fritaget for digital post, kan du anmode om at blive fritaget for at benytte klageportalen. Send klagen og anmodningen om fritagelse til natur@vesthimmerland.dk, vandloeb@vesthimmerland.dk eller på papirpost til Vesthimmerlands Kommune, Himmerlandsgade 27, 9600 Aars. Klagen skal være indsendt via Klageportalen senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt.

Hvis der kommer en klage

Hvis der kommer en klage fra en anden, vil du blive orienteret.

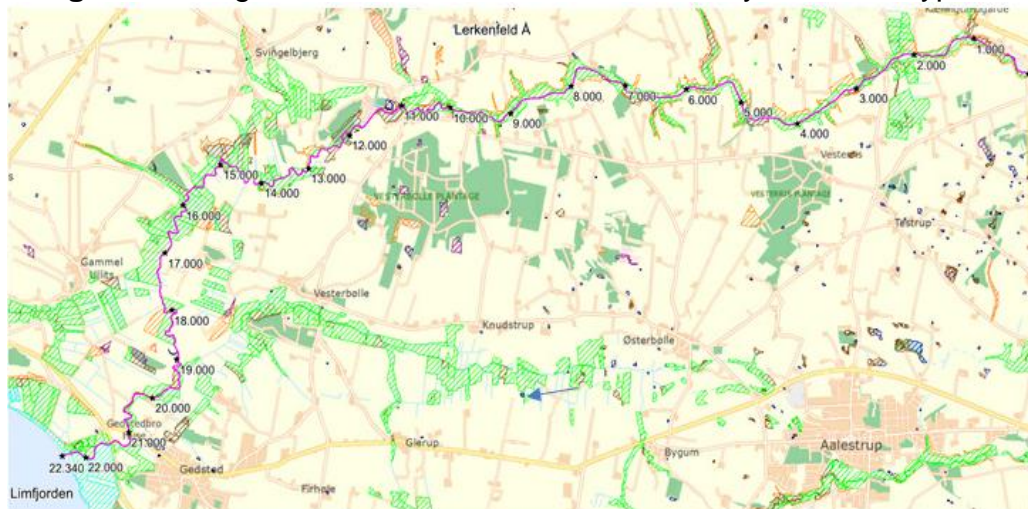
En rettidig klage medfører, at afgørelsen ikke må udnyttes, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet.

Vi gør opmærksom på, at du som part i sagen har ret til fuld aktindsigt.

Bilag 2 - Oversigtskort og kort der viser beliggenhed af Lerkenfeld Å.

Bilag 3 - Oversigtskort over Lerkenfeld Å viser beskyttede naturtyper

Lerkenfeld Å, § 3 beskyttede naturområder (grøn = engarealer, brun = mose, blå = sø, orange = overdrev, lilla = hede, mørkeblå = sø)